

GUIDE TILL APOTEKSPERSONALEN

gällande expediering av INSTANYL®

Instanyl® (fentanylcitrat)
nässpray i endosbehållare och
nässpray i flerdosflaskor

INTRODUKTION

Avsikten med denna guide är att informera om korrekt sätt att expediera Instanyl® (nässpray med fentanyl) till cancerpatienter som upplever genombrottssmärta. Vänligen läs denna information noga innan du expedierar Instanyl® nässpray för första gången, och spara den gärna för eventuellt kommande behov. De patienter som får Instanyl® ska uppfylla de kriterier som anges i produktresumén. Den checklista för farmaceutisk personal som finns i slutet av denna guide ska alltid kontrolleras innan läkemedlet expedieras till patienten. Uppmuntra patienterna att ta upp alla eventuella läkemedelsrelaterade bekymmer eller frågor de har med sin läkare.

OBS! Endast läkare med erfarenhet av opioidbehandling av cancersmärta får förskriva detta läkemedel. Särskild försiktighet krävs då patienten går från sjukhusvård till vård i hemmet. Apotekspersonalen spelar en viktig roll i ett korrekt bruk av Instanyl® och för övervakningen av att alla villkor förknippade med användningen av detta läkemedel uppfylls.

Följande informationsmaterial finns att få:

- Patientbroschyrer gällande användning av Instanyl®
- Doseringskort
- En patientinriktad instruktionsfilm om genombrottssmärta och användningen av Instanyl®
- Läkarguide
- Läkemedlens officiella produktresuméer

Denna expedieringsguide finns också att läsa och ladda ner på adressen www.takeda.com/fi-fi/takedan-toiminta/tuotekohtainen-riskienminimointimateriaali/

Kapitel 1: Vad är Instanyl?	4
<ul style="list-style-type: none"> → Instanyl® används för behandling av genombrottssmärta hos vuxna patienter som redan tar opioider mot kroniska cancersmärter → Genombrottssmärta 	
Kapitel 2: Hur används Instanyl?	6
<ul style="list-style-type: none"> → Korrekt användning av Instanyl® → Dosering och titrering → Titreringsmetod → Underhållsbehandling → Dosjustering → Utsättning av behandlingen → Doseringskort för Instanyl® nässpray i flerdosflaska → Förvaring, säkerhet och destruktion → Varningar 	
Kapitel 3: Vilka risker kan vara förknippade med en användning utanför den officiellt godkända indikationen?	11
<ul style="list-style-type: none"> → Vikten av att förebygga användning utanför den officiellt godkända indikationen (off-label use, OLU) → Medicineringsfel 	
Kapitel 4: Vilka risker är förknippade med en felaktig användning av opioider?	12
<ul style="list-style-type: none"> → Vad avses med en felaktig användning av opioider (opioid use disorder, OUD)? → Vilka patienter kan löpa ökad risk för en felaktig användning av opioider? → Komplexiteten kring en felaktig användning av opioider vid långvarig smärta → Vikten av god kommunikation för en lyckad smärtlindring och minimering av riskerna 	
Kapitel 5: Övrigt att observera vid behandling med Instanyl®	15
Checklista för apotekspersonal som expedierar Instanyl® i endosbehållare och nässprayflaskor med flera doser	16
Doseringskort	17
Referenser	18

Instanyl® är avsett för behandling av genombrottssmärta hos cancerpatienter

Instanyl® används för behandling av genombrottssmärta hos vuxna patienter som redan tar opioider mot kroniska cancersmärter.¹

Patienterna ska uppfylla **bägge** dessa kriterier för att kunna få behandling med Instanyl®. Förskrivande läkare ska alltid rekommendera användning av Instanyl® i enlighet med den officiella indikationen för att försäkra optimalt kliniskt behandlingssvar och möjligast låga risker förknippade med läkemedelsbehandlingen.

Med genombrottssmärta avses ett övergående smärtskov som uppkommer trots en annars läkemedelskontrollerad ihållande bakgrundssmärta.

Instanyl® lämpar sig för patienter som fått underhållsbehandling med opioider i minst en veckas tid och som tar:

- minst 60 mg morfin oralt per dag, **eller**
- minst 25 mikrogram fentanyl transdermalt per timme, **eller**
- minst 30 mg oxikodon per dag, **eller**
- minst 8 mg hydromorfon oralt per dag, **eller**
- en ekvivalenstdos av någon annan opioid.¹

Ungefär 2/3 av alla cancerpatienter cancer upplever måttlig till svår smärta. Mer än hälften av alla cancerpatienter upplever genombrottssmärta.²

Genombrottssmärta

- Icke-cancerrelaterad smärta klassificeras generellt akut eller kronisk smärta (varar längre än 3 månader) och behandlas därefter. Cancersjukdomens natur och de vävnadsskador som uppstår då cancer framskrider gör den både svårare att klassificera och att behandla.²
- Cancersmärta kan ha olika orsaker och egenskaper. En effektiv symtomlindring är nödvändig för att öka patientens livskvalitet. Cancersmärta kan vara antingen kontinuerlig eller intermittent. Smärtan kan vara relaterad till själva tumören, men den kan också bero på de behandlingar patienten får eller på andra komorbiditeter.
- Genombrottssmärta är ett tillstånd där patienten upplever övergående smärtskov då smärtan är kraftigare än den bakgrundssmärta som alltid är närvarande (d.v.s. den smärta som hela tiden förekommer trots regelbunden opioidmedicinering).^{2,3}
- Skoven av genombrottssmärta är i allmänhet måttliga eller svåra. Smärtan uppkommer plötsligt och är relativt kortvarig (cirka 30 minuter).³
- Kontinuerlig cancersmärta behandlas på många olika vis, såsom med regelbunden opioidbehandling, andra smärtstillande läkemedel och med icke-farmakologiska metoder. Genombrottssmärta kräver däremot i allmänhet snabba och korttidsverkande opioider.^{2,3}

Det finns inte något unikt, standardiserat och allmänt godkänt klassificeringssystem för cancersmärta²

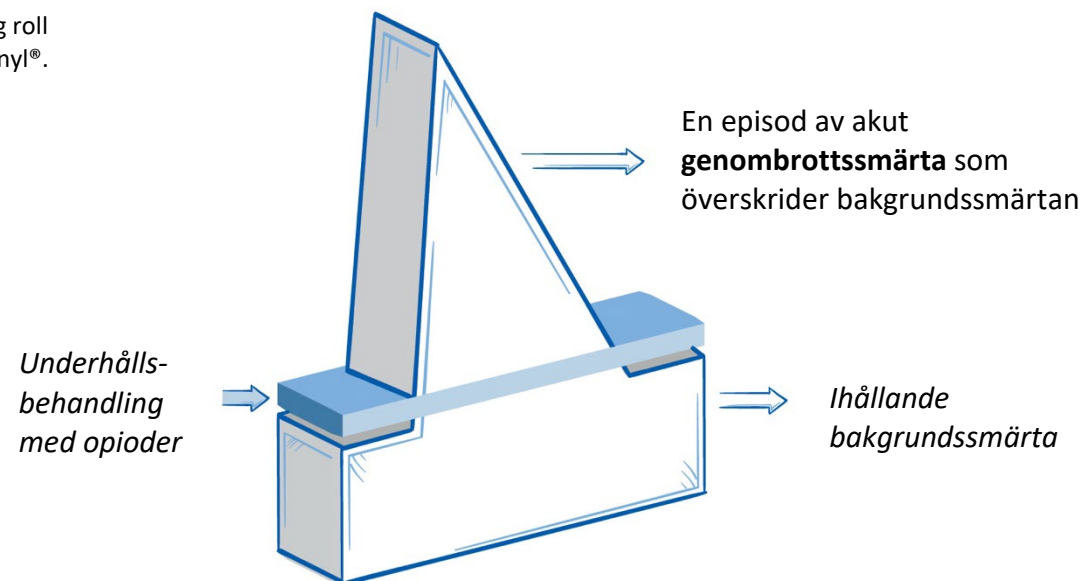
Läkaren behöver förstå och dokumentera patientens upplevelse av smärta och av behandlingens effekt. En kontinuerlig bedömning av smärtan och behandlingens effekt ska göras under hela sjukdomens gång. Särskild uppmärksamhet krävs vid förändringar i patientens behandling (t.ex. när patienten går från sjukhusvård till att vårdas i hemmet). Uppmuntra patienten att diskutera alla angelägna frågor och se till att hon/han är medveten om riskerna med Instanyl®.

En öppen kommunikation är A och O

En öppen kommunikation mellan patient, vårdare och läkare är A och O vid all smärtbehandling, och särskilt då det gäller behandling av cancersmärta.²

Smärtlindring kräver laganda

Hjälp patienten att förstå de olika typerna av cancersmärta. Försök finna det bästa alternativet för en fungerande individuell smärtlindring för varje patient i samarbete med både patient och läkare. Apotekspersonalen spelar en viktig roll när det kommer till att instruera patienten i en korrekt användning av Instanyl®.

Korrekt användning av Instanyl®

Viktigt: Behandling av cancersmärta kan endast initieras och övervakas av en läkare med erfarenhet av opioidbehandling hos cancerpatienter.

Trots riskerna, som diskuteras i denna expedieringsguide, spelar opioider en viktig roll i patientens behandling. Opioiderna är en del av ett multidisciplinärt tillvägagångssätt för att behandla smärta och bör inte betraktas som en isolerad behandling. Instanyl® kan lindra cancerrelaterad genombrottssmärta när den används enligt indikation. Om genombrottssmärtan inte behandlas, kan det få mycket negativa effekter på patientens livskvalitet.

I egenskap av farmaceutisk personal, bör du diskutera med patienten för att försäkra dig om att hen förstår hur Instanyl® ska användas i enlighet med de instruktioner som anges i produktresumé och bipacksedel:

- 1 puff Instanyl® per episod av genombrottssmärta. Om smärtan inte lindras efter den första puffen, kan ytterligare 1 puff tas då minst 10 minuter passerat efter den första dosen.¹

- Det är viktigt att förklara för patienten att det ska gå minst 4 timmar mellan varje dos mot genombrottssmärta och förklara riskerna med att använda Instanyl® oftare än så.
  - I undantagsfall kan patienten ta en ny dos Instanyl® om en ny episod med genombrottssmärta uppkommer innan 4 timmar förflutit, men också i dessa fall måste ett doseringsintervall på minst 2 timmar följas.
  - Om patienten ofta har episoder av genombrottssmärta med kortare mellanrum än 4 timmar, eller mer än fyra episoder av genombrottssmärta per dygn, ska en ny utvärdering av smärtan göras och därefter eventuellt dosen av bakgrundsbehandlingen med opioider justeras.¹

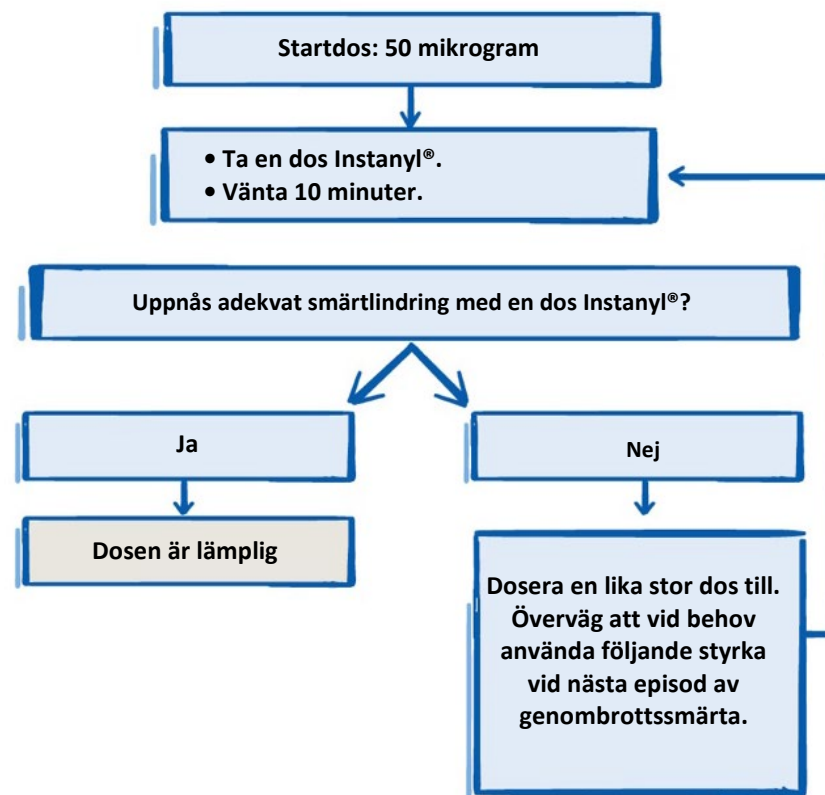
- Patienten kan behandla högst 4 episoder av genombrottssmärta per dag.¹

Dosering och titrering

- Jämför inte dosstyrkorna av Instanyl® nässpray med andra fentanylpreparat. Följ de doseringsanvisningar som anges i produktresuméerna för Instanyl®.
- Utnyttja HIS-titreringsschemat (finns också i produktresumén) för optimering av behandlingen av genombrottssmärta; d.v.s. för den titrering där Instanyl®-dosen gradvis ökas med hjälp av de styrkor som bäst lämpar sig ända tills adekvat smärtlindring uppnåtts.

Titreringsmetod

- Behandlingen inleds med en puff på 50 mikrogram i den ena näsborren, varefter dosen småningom upptitreras enligt behov med hjälp av de olika styrkor som finns att tillgå (50, 100 och 200 mikrogram).
- Om adekvat smärtlindring inte uppnås, kan patienten ta en andra dos med samma styrka, dock tidigast när 10 minuter förflutit efter den första dosen.
- Effekten av varje upptitreringssteg ska utvärderas under flera episoder av genombrottssmärta.¹

Titreringsprocessen kan endast styras och övervakas av läkare med erfarenhet av opioidbaserad smärtlindring hos cancerpatienter.

Underhållsbehandling

- Då en lämplig dos hittats (enligt instruktionerna på föregående sida), ska patienten i fortsättningen använda den styrka av Instanyl® som visat sig lämplig.
- Om patienten inte uppnår tillräcklig smärtlindring kan en andra puff av samma styrka tas tidigast då 10 minuter förflutit efter den första dosen för behandling av samma episod med genombrottssmärta.¹

Dosjustering

- I allmänhet ska underhållsdosen av Instanyl® ökas endast om patienten behöver fler än en dos per episod av genombrottssmärta under flera episoder i rad.
- En omvärdering av opioiddosen för behandling av bakgrundssmärta ska utföras och eventuella dosjusteringar kan behövas om patienten fortgående upplever:
  - episoder av genombrottssmärta med kortare än 4 timmars mellanrum **eller**
  - fler än fyra episoder av genombrottssmärta per dygn.
- Om patienten upplever intolerabla eller ihållande biverkningar ska medicineringen bytas till en lägre styrka av Instanyl® eller till något annat analgetikum.¹
- Endast en läkare som uppfyller de lokala specialkriterierna kan ändra på doseringen av Instanyl® och övrig smärtlindrande medicinering.

Utsättning av behandlingen

- Instanyl® ska sättas ut om patienten inte längre upplever episoder av genombrottssmärta. Den fortgående behandlingen av bakgrundssmärta ska ändå kvarstå oförändrad.
- Om all opioidbehandling behöver sättas ut ska patientens tillstånd följas noga, eftersom opioidbehandlingen måste trappas ned småningom för att undvika akuta abstinenssymtom.

Kom ihåg att styrkorna av Instanyl® nässpray inte är direkt jämförbara med styrkorna av andra fentanylpreparat.¹

Doseringskort för Instanyl® nässpray i flerdosflaska

- Överväg att instruera patienten i hur man använder doseringskortet i patientbroschyren och i slutet av denna guide (se sid 17).
- Doseringskortet gör det lättare att följa upp:
  - hur många doser Instanyl® patienten har tagit
  - hur många doser som finns kvar i sprayflaskan
  - när patienten behöver be om ett nytt recept.
- Patienten ska fylla i vissa uppgifter i doseringskortet i samband med varje Instanyl®-dos. De uppgifter som antecknats i doseringskortet kan sedan vid behov diskuteras i samband med varje läkarbesök. Kortet kan vara till hjälp för att uppnå en effektiv medicinering och för utvärderingen av en korrekt dos.

OBS! Läkaren kan förskriva Instanyl® i endosbehållare vid fall av oro för patientens förmåga att följa upp antalet doser hen tar ur en flerdosflaska.

Förvaring, säkerhet och destruktion

Påminn patienten om följande viktiga förvaringsinstruktioner:

- Instanyl® ska förvaras vid högst 30 °C. Får ej frysas.
- Instanyl® får bara hanteras av patienter och deras vårdare. Påminn patienterna om att ingen annan någonsin får hantera eller använda produkten.
- Instanyl® nässpray ska förvaras i sin ytterkartong fram till användning. Flerdosflaskor ska förvaras i upprätt läge.
- Instanyl® nässpray i endosbehållare ska förvaras i sin barnsäkra blister ända tills det är dags att ta en dos.
- Påminn patienterna och deras vårdare om att detta läkemedel är farligt för barn.
- Försäkra dig om att patienten förstår att Instanyl® måste förvaras på ett säkert sätt för att förebygga risk för stöld eller felaktig användning av produkten. Den aktiva substansen i Instanyl®, fentanyl, är åtråvärd för missbrukare av läkemedel och droger i gatuhandeln. Därför ska instruktionerna gällande förvaring följas noggrant.¹

Tala också om för patienten hur Instanyl® ska användas och kasseras på ett tryggt sätt:

- Tala om hur den barnsäkra kartongen med nässprayflaskan med flera doser ska öppnas och stängas och hur man öppnar Instanyl® i endosbehållare (se produktresuméerna).
- Tala om hur doseringskortet i förpackningen med Instanyl® nässpray i flaska med flera doser ska användas, och informera om det informationsmaterial som finns att få gällande Instanyl® i flerdosflaskor.

Tala om för patienten hur Instanyl® ska kasseras:

- Alla nässprayflaskor med flera doser ska returneras till apotek för destruering i enlighet med lokala anvisningar. Detta gäller såväl tomma, delvis använda som oanvända nässprayflaskor.
- Även Instanyl® i endosbehållare ska alltid returneras till apotek för destruering i enlighet med lokala anvisningar. Detta gäller både använda och oanvända förpackningar.¹

Varningar

- Användning av Instanyl av misstag är att betrakta som ett akut medicinskt tillstånd och kan vara livshotande.
- Om ett barn får i sig Instanyl av en olyckshändelse eller av misstag är det att betrakta som ett akut medicinskt tillstånd som kan leda till döden om inte korrekt behandling ges.
- Försäkra dig om att hela apotekets personal känner igen tecknen på en fentanylöverdos/-förgiftning och vet hur de ska agera i en sådan situation.
- Allvarligare tecken på en överdosering/förgiftning inkluderar:
  - djup sedering som potentiellt kan leda till medvetandeförlust
  - hypotension
  - andningsdepression som potentiellt kan leda till andningssvikt
  - kramper
  - koma.
- Alla dessa situationer kräver omedelbar läkarvård.
- Försäkra dig om att alla patienter och personer som deltar i vården är medvetna om ovan nämnda tecken på en överdos / förgiftning orsakad av fentanyl, och försäkra dig om att de förstår det potentiella allvaret, samt vet hur de bör reagera i en nödsituation.
- Var uppmärksam på eventuella tecken hos patienten som kan tyda på användning utanför de givna instruktionerna, och observera de allvarliga riskerna med en felaktig användning, missbruk, medicineringsfel, överdosering eller beroendutveckling.
- Försäkra dig om att patienten är medveten om de potentiella riskerna för missbruk, felaktig användning och beroende av Instanyl®.¹

För mer information, läs produktresuméerna och bipacksedlarna. Bekanta dig med dem och utnyttja informationen för att försäkra dig om att patienten vet hur hon eller han ska använda Instanyl®.

VILKA RISKER KAN VARA FÖRKNIPPADE MED EN ANVÄNDNING UTANFÖR DEN OFFICIELLT GODKÄNDA INDIKATIONEN?

Vikten av att förebygga användning utanför den officiellt godkända indikationen (off-label use, OLU)

- Olika fentanylpreparat har olika indikationer och olika styrkor. Instanyl® ska endast användas enligt den godkända indikationen och de officiella doseringsanvisningarna.
- Att använda Instanyl® på något annat sätt än beskrivet ovan anses vara att använda läkemedlet utanför godkänd indikation. Om du känner dig osäker, kontakta den läkare som förskrivit läkemedlet för att få en uppfattning om vad som anses som användning utanför den godkända indikationen för en viss enskild patient.
- Ett bruk utanför den godkända indikationen kan också vara t.ex. då en läkare förskrivit läkemedlet
  - för någon annan indikation, såsom en annan typ av kronisk eller akut smärta (som inte är cancerrelaterad genombrottsmärta).
  - till en patient som inte tar opioider för behandling av cancerrelaterad bakgrundssmärta.
  - med en mer frekvent dosering än vad som rekommenderas.
  - till en patient som är yngre än 18 år.
  - utan att specificera indikationen.
- Alla typer av användning utanför den officiella indikationen utgör en risk för patienten. I värsta fall kan det leda till beroende, överdosering eller död. Antalet biverkningar ökar också ofta i samband med en felaktig användning. Läkaren måste noggrant överväga bästa möjliga alternativ för varje enskild patient så att balansen mellan risker förknippade med behandlingen och den nytta som fås av behandlingen bibehålls.
- Då detta läkemedel används enligt godkända instruktioner säkerställs bästa möjliga kliniska effekt i de godkända indikationerna. Det är den förskrivande läkarens ansvar att sköta patientens vård som helhet.¹

Vid förskrivning av opioider är det ytterst viktigt att undvika risken för medicineringsfel

Medicineringsfel är t.ex.:

- ett oavsiktligt fel i läkemedelsförskrivningen.
- ett misstag vid administreringen av läkemedlet.
- ett fel vid expedieringen av läkemedlet.
- administrering av fel dos.
- felaktig administreringsväg.

För att minska risken för medicineringsfel är nässpryflaskorna med flera doser av Instanyl® märkta med olika färger enligt styrka.

50 mikrogram

100 mikrogram

200 mikrogram

Vad avses med en felaktig användning av opioider (opioid use disorder, OUD)?

Ny kunskap om nyttan och riskerna med opioider genereras ständigt. Därför baserar sig följande information på den information som för närvarande finns tillgänglig.

- En s.k. felaktig användning innebär ett problematiskt mönster av opioidanvändning som leder till kliniskt signifikanta negativa effekter eller ångest (DSM-5).⁴
- De diagnostiska kriterierna inkluderar bl.a. ett överdrivet bruk av opioider, en oförmåga att minska dosen, ett begär efter läkemedlet, negativa effekter på arbete, hem eller socialt liv, ett bruk i farliga situationer, användning trots medvetenhet om de negativa effekterna, tolerans och abstinenssymtom.⁴
- Graden av felaktig användning av opioider bestäms på basen av hur många diagnostiska kriterier som uppfylls för den enskilda patienten.⁵

Vilka patienter kan löpa ökad risk för en felaktig användning av opioider?

Följande patienter kan ha en förhöjd risk för att utveckla ett beteende med felaktig användning av opioider:

Patienter som går över från vård på sjukhus till hemvård.

Övergången från sjukhusmiljö till hemvård är ett viktigt skede både då det gäller smärtlindring och uppföljning för eventuella missbruksrelaterade biverkningar. Övergångsskedet ska planeras noggrant så att patienten kan känna sig trygg och säker på att klara av sin fortsatta behandling, hantera smärtorna och undvika riskerna med ett felaktigt bruk av sina läkemedel. Kommunikation och information är av yttersta vikt.

Patienter med personlig- eller familjeanamnes (föräldrar eller syskon) där missbruk av någon substans (inklusive alkohol) har förekommit.

Missbruk klassificeras som ett problematiskt användningsmönster av olika giftiga substanser som leder till negativa kliniska effekter eller ångest.⁵ Dessa patienter kan ha en ökad risk för missbruk av olika substanser.⁶

Patienter som röker.**Patienter med andra samtidiga medicinska tillstånd.****Patienter med tidigare besvär som rört den mentala hälsan (t.ex. depression, ångest eller personlighetsstörningar).**

Patienterna ska övervakas för tecken på eventuellt drogsökande beteende (t.ex. begär om förnyande av recept i förtid). Detta inkluderar även uppföljning av samtidig användning av andra opioider och psykoaktiva läkemedel (t.ex. bensodiazepiner). Om tecken på en felaktig användning av opioider observeras, ska en konsultation med någon beroendespecialist övervägas.

VILKA RISKER ÄR FÖRKNIPPADE MED EN FELAKTIG ANVÄNDNING AV OPIOIDER?

Komplexiteten kring en felaktig användning av opioider vid långvarig smärta

Själva behandlingen av kroniska smärtor och de risker för missbruk och felaktig användning av läkemedel som behandlingen utgör, innebär komplexa utmaningar för den som ansvarar för behandlingen.

Vissa av kriterierna för ett felaktigt bruk av opioider kan vara svåra att särskilja från beteenden som man normalt kan förvänta sig hos en patient som får opioidbehandling för kronisk smärta. Faktum är att en del av abstinenssymtomen är desamma som vissa möjliga biverkningar som rapporterats med Instanyl® (t.ex. värmevallningar, sömnlöshet, svettningar).¹ Dessutom kan patienten önska öka sin medicinering också på grund av att den underliggande sjukdomen har framskridit.

Trots denna komplexitet är det viktigt att noggrant följa upp patienterna för att känna igen ett eventuellt felaktigt bruk av opioider, då detta på lång sikt är till patientens fördel. Kriterier för en felaktig användning av opioider är bl.a. tolerans (ett behov av allt större doser för att uppnå samma effekt som tidigare) och abstinenssymtom. Patienter som upplever abstinens kan exempelvis klaga på illamående och kräkningar, ångest, sömnlöshet, frossa eller värmevallningar, svettning, muskelkramp, rinnande ögon eller näsa och/eller diarré.⁷ Symtom som tyder på en felaktig användning av opioider ska inte utvärderas på egen hand utan eventuella observationer ska diskuteras med läkaren och, i mån av möjlighet, med patienten själv.

Patientens smärtlindring och välbefinnande bör ses ur ett helhetsperspektiv (holistiskt), inklusive icke-medicinska behandlingsmetoder. Ta hänsyn till alla faktorer som kan påverka patientens smärtupplevelser och behandlingsrelaterade beteende.

Det är mycket viktigt att genast diskutera eventuella misstankar om att en patient kan ha problem i sin behandling med hens respektive läkare. Uppmuntra alla patienter att regelbundet tala med sin läkare om hur de upplever att behandlingen fungerar. Rapportera alltid misstänkta biverkningar, ett bruk av opioider som står i strid med indikationerna, en felaktig användning av opioider och opioidmissbruk via det nationella rapporteringssystemet: webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea
Biverkningsregistret
PB 55
00034 Fimea

Vikten av god kommunikation för en lyckad smärtlindring och minimering av riskerna

- På grund av det komplexa sambandet mellan smärta, cancer och en felaktig användning av opioider är en öppen dialog mellan patient och vårdpersonal av yttersta vikt.
- Uppmana patienterna att ställa frågor och att uttrycka all eventuell oro de kan tänkas uppleva gällande användningen av opioider.
- Hjälp patienten att förstå fördelarna med ett korrekt bruk av Instanyl® mot cancerrelaterad genombrottssmärta och försäkra dig om att hen också känner till de möjliga negativa sidorna av medicineringen.
- Diskutera patientens opioidanvändning i en neutral och uppmuntrande ton. Undvik att vara dömande. Försök förstå den negativa inverkan som smärtan har på livskvaliteten. Iaktta inte de enskilda riskfaktorerna var och en för sig.
- En god kommunikation med den förskrivande läkaren är också essentiell. De frågor du ställer och den oro du uttrycker kan förbättra patientens smärtkontroll, minska förekomsten av biverkningar, och möjligen rädda livet på en patient som löper risk att utveckla en felaktig användning av opioider. Informera läkaren om alla de orsaker till oro som du upptäcker.
- Försäkra dig om att patienten får det informationsmaterial som finns att få för patienter. Patientbroschyren kan hjälpa dig att starta en diskussion om nyttan med Instanyl® och om de risker som är förknippade med behandlingen. Du kan ladda ner patientbroschyren på adressen www.takeda.com/fi-fi/takedan-toiminta/tuotekohtainen-riskienminimointimateriaali/. På samma adress finns dessutom en patientinriktad film om Instanyl®.
- Om patienten använder Instanyl® nässpray i flerdosflaskor ska du hjälpa patienten att förstå vikten av att använda doseringskortet och fylla i det korrekt, ifall doseringskortet verkar lämpligt och kan vara till hjälp för patienten.

CHECKLISTA FÖR APOTEKSPERSONAL SOM EXPEDIERAR INSTANYL® I ENDOSBEHÅLLARE OCH NÄSSPRAYFLASKOR MED FLERA DOSER**Bocka av samtliga punkter i nedanstående lista innan du överläter Instanyl® nässpray i endosbehållare eller i nässprayflaskor med flera doser till apotekskunden:**

- Kontrollera att alla villkor för den godkända indikationen uppfylls. Instanyl® ska endast förskrivas mot genombrottssmärta hos vuxna cancerpatienter som redan behandlas med opioider mot sin kroniska bakgrundssmärta. Om du är osäker på om förskrivningen uppfyller alla officiella villkor, kontakta läkaren.
- Ge patienten och/eller hans vårdare anvisningar om hur nässprayen ska användas.
- **Endosbehållare:** Tala om för patienten och/eller hans vårdare att varje förpackning innehåller endast en nässpraydos (förpackningen innehåller bara en dos läkemedel och man ska trycka på kolven först då spetsen på sprayflaskan förts in i näsborren. Flaskans pumpmekanism får inte testas före doseringen).
- Försäkra dig om att patienten/vårdaren läser bipacksedeln i Instanyl®-förpackningen.
- Ge patienten/vårdaren den patientbroschyr som hör till hans läkemedel.
- Visa patienten/vårdaren hur det barnskyddande blistret (endosbehållare) eller den barnskyddande asken (nässprayflaska ed flera doser) öppnas enligt beskrivningen i patientbroschyrens kapitel 2 "Vad är Instanyl®? Hur använder du det?".
  - Förklara för patienten/vårdaren att säkerhetsförseglingen på den barnsäkra asken måste brytas innan Instanyl® i flerdosflaska används för första gången.
  - Om möjligt, visa hur säkerhetsförseglingen tas bort och hur den barnskyddande asken ska öppnas.
- Förklara riskerna med att använda mer än den mängd Instanyl® som förskrivits.
- Förklara hur doseringskortet för Instanyl® i flerdosflaska ska användas.
- Upplys patienten/vårdaren om symtomen vid en överdosering av fentanyl och om vikten av omedelbar läkarvård.
- Informera om säker förvaring och om vikten av att förvara Instanyl® utom syn- och räckhåll för barn.
- Tala om hur Instanyl® i endosbehållare och nässprayflaskor med flera doser ska kasseras.
- Uppmana patienten/vårdaren att diskutera cancerrelaterad bakgrundssmärta och genombrottssmärta samt patientens bruk av opioider med behandlande läkare.

